

Polaganje državnog ispita za službenike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

1. U kojem roku je službenik dužan položiti državni ispit?

Osoba koja je primljena u službu s potrebnim radnim iskustvom dužna je položiti državni ispit u roku godine dana od prijma u službu, a vježbenik (osoba bez potrebnog radnog iskustva) je dužan položiti državni ispit do isteka vježbeničkog staža.

Obrazloženje:

Prema čl. 14. i 92. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj: 86/08, 61/11, 4/18, 96/18 i 112/19) osoba koja ima potrebno radno iskustvo na odgovarajućim poslovima, a nema položen Ispit, može se primiti u službu i rasporediti na radno mjesto, pod uvjetom da Ispit položi u roku godine dana od prijma u službu.

Prema čl. 88. navedenog Zakona vježbenik je dužan Ispit položiti najkasnije do isteka vježbeničkog staža.

2. Može li se produžiti rok polaganja državnog ispita?

U slučaju privremene spriječenosti za rad zbog bolovanja, rodiljnog dopusta, odnosno, drugog opravdanog razloga, rok polaganja državnog ispita se može produžiti.

Obrazloženje:

Prema čl. 88. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj: 86/08, 61/11, 4/18, 96/18 i 112/19) vježbeniku koji iz opravdanih razloga ne položi Ispit u roku, može se produžiti vježbenički staž za najviše tri mjeseca o čemu se donosi posebno rješenje.

Isto tako, prema čl. 92. navedenog Zakona službeniku se može produžiti rok polaganja Ispita za onoliko vremena koliko je trajala privremena spriječenost za rad zbog bolovanja, odnosno, drugi opravdani razlozi.

3. Kada vježbenik najranije može pristupiti polaganju državnog ispita ?

Vježbenik može najranije pristupiti polaganju državnog ispita kada stekne deset mjeseci radnog iskustva.

Obrazloženje:

Sukladno odredbi čl. 85. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj: 86/08, 61/11, 4/18, 96/18 i 112/19) vježbenici su osobe sa završenim obrazovanjem određene stručne spreme i struke, bez radnog iskustva na odgovarajućim poslovima ili s radnim iskustvom kraćim od vremena propisanog za vježbenički staž. Odredbom čl. 86. istog Zakona je propisano da vježbenički staž traje 12 mjeseci.

Odredbom čl. 88. navedenog Zakona je propisano da vježbenik može pristupiti polaganju državnog ispita najranije dva mjeseca prije isteka propisanog vježbeničkog staža i dužan je ispit položiti najkasnije do isteka vježbeničkog staža, stoga ne može pristupiti polaganju ispita prije nego stekne deset mjeseci radnog iskustva.

4. Ima li obvezu polaganja državnog ispita službenik koji ima položen pravosudni ispit?

Službenik koji ima položen pravosudni ispit nema obvezu polaganja državnog ispita.

Obrazloženje:

Sukladno odredbi čl. 92. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj: 86/08, 61/11, 4/18, 96/18 i 112/19) službenik koji ima položen pravosudni ispit nije dužan polagati državni ispit.

5. Prema kojim propisima polažu državni ispit službenici u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave?

Službenici u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, državni ispit polažu pri Ministarstvu pravosuđa i uprave, a na program Ispita, te postupak i način polaganja Ispita primjenjuju se propisi o državnim službenicima.

Obrazloženje:

Sukladno odredbi čl. 89. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj: 86/08, 61/11, 4/18, 96/18 i 112/19) službenici u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ispit polažu pri Ministarstvu pravosuđa i uprave, a na program Ispita, te postupak i način polaganja Ispita primjenjuju se propisi o državnim službenicima.

Pravilnikom o polaganju državnog ispita (NN, broj: 45/24) propisuje se postupak, način i sadržaj polaganja državnog ispita, razvoj i izrada ispitnih materijala, a navedeni Pravilnik kojeg donosi čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose stupio je na snagu 24. travnja 2024. godine.

6. Kada vježbeniku koji ne položi državni ispit u propisanom roku prestaje služba po sili zakona, ako mu je produžen rok polaganja državnog ispita?

Službeniku prestaje služba po sili zakona istekom posljednjeg dana roka koji je produžen.

Obrazloženje:

Odredba čl. 115. st. 1. toč. g Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj: 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19) propisuje da službeniku prestaje služba po sili zakona ako ne položi državni ispit u propisanom roku – istekom roka u kojem je bio obavezan položiti državni ispit.

Odredbama čl. 92. istog Zakona propisano je da službenik koji je primljen u službu s radnim iskustvom na odgovarajućim poslovima u trajanju dužem od vremena određenog za vježbenički staž, a nema položen državni ispit, dužan je ispit položiti u roku od godine dana od prijma u službu, te da službeniku koji ne položi državni ispit u propisanom roku prestaje služba istekom posljednjeg dana roka za polaganje ispita, međutim da se u slučaju privremene spriječenosti za rad zbog bolovanja, roditeljnog dopusta, odnosno drugog opravdanog razloga, propisani rok može produžiti za onoliko vremena koliko je trajala privremena spriječenost za rad, odnosno drugi opravdani razlozi.

7. Ima li obvezu polaganja državnog ispita II. razine osoba koja ima položen državni stručni ispit za srednju stručnu spremu odnosno osoba koja ima položen državni stručni ispit za višu ili visoku stručnu spremu?

Osoba koja ima položen ispit za srednju stručnu spremu ima obvezu polaganja državnog ispita II. razine.

Osoba koja ima položen ispit za višu ili visoku stručnu spremu nema obvezu polaganja državnog ispita II. razine.

Obrazloženje:

Prema čl.5. Pravilnika o polaganju državnog ispita (NN, broj: 45/24) Ispit se polaže za I. i II. razinu ovisno o razini obrazovanja odnosno razini Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (u daljnjem tekstu: HKO) koja je uvjet za raspored na radno mjesto

Ispit I. razine polaže se za obavljanje poslova radnog mjesta za koje je uvjet završeno srednjoškolsko obrazovanje (razina 4.2 ili 4.1 HKO-a) ili završen stručni kratki studij ili program za majstore (razina 5 HKO-a).

Ispit II. razine polaže se za obavljanje poslova radnog mjesta za koje je uvjet završen sveučilišni prijediplomski studij ili stručni prijediplomski studij (razina 6.sv ili 6.st HKO-a) odnosno završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili stručni diplomski studij (razina 7.1.sv ili 7.1.st HKO-a).

8. Kada vježbenik kojem ističe vježbenički staž, odnosno, probni rad može najranije pristupiti polaganju državnog ispita?

Vježbenik može pristupiti polaganju državnog ispita najranije dva mjeseca prije isteka propisanog vježbeničkog staža i dužan je ispit položiti najkasnije do isteka vježbeničkog staža.

Obrazloženje:

Prema čl. 88. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj: 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19) vježbenik može pristupiti polaganju državnog ispita najranije dva mjeseca prije isteka propisanoga vježbeničkog staža i dužan je ispit položiti najkasnije do isteka vježbeničkog staža. Vježbeniku koji iz opravdanih razloga ne položi državni ispit može se produžiti vježbenički staž za najviše tri mjeseca. O produženju službe i vježbeničkog staža iz st. 2. ovoga članka donosi se posebno rješenje.

9. Može li se utvrditi obveza polaganja državnog ispita II. razine službeniku koji ima položen državni stručni ispit za srednju stručnu spremu odnosno državni ispit I. razine ako tijekom službe napreduje na više radno mjesto za koje je uvjet za raspored viši stupanj obrazovanja?

Zakonom o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi je obveza polaganja državnog ispita propisana samo za novoprimitljene službenike (čl. 14., 88. i 92.), a ne za službenike koji napreduju odnosno raspoređuju se na drugo radno mjesto tijekom službe.

Obrazloženje:

Kada stupi na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi kojim će se propisati obveza polaganja državnog ispita službeniku koji tijekom službe napreduje na radno mjesto s položenim državnim ispitom niže razine od propisane za to radno mjesto, službenik će imati obvezu polaganja državnog ispita za II. razinu.

10. Ima li obvezu polaganja državnog ispita zaposlenik komunalnog društva, odnosno, trgovačkog društva koje se nalazi u 100% vlasništvu jedinice lokalne samouprave koji donosi rješenja o dodjeli prava korištenja grobnog mjesta kao i rješenja o grobnoj naknadi?

Zaposlenik trgovačkog društva koji obavlja poslove službene osobe ima obvezu polaganja državnog ispita.

Obrazloženje:

Pravna osobnost trgovačkog društva utvrđena je čl. 4. Zakona o trgovačkim društvima (NN, br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22 i 18/23) kojom je propisano da trgovačko društvo stječe svojstvo pravne osobe upisom u sudski registar.

Komunalne djelatnosti obavljaju se na način propisan u čl. 33. st. 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu (NN, br. 68/18, 110/18 i 32/20 - dalje u tekstu Zakon). Zakonom je propisano da komunalnu djelatnost mogu obavljati, između ostalog, i trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno.

Isto tako čl. 31. Zakona jedinice lokalne samouprave mogu odlukom predstavničkog tijela trgovačkim društvima i javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta, djelatnost održavanja groblja i krematorija unutar groblja i djelatnost usluge ukopa i kremiranja pokojnika u krematoriju unutar groblja povjeriti vršenje javnih ovlasti u obavljanju tih komunalnih djelatnosti. Javne ovlasti obuhvaćaju rješavanje u pojedinačnim upravnim stvarima o pravima i obvezama fizičkih i pravnih osoba. Protiv upravnih akata društva može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva.

Odredbom čl. 34. Zakona je propisano da trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno, predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju u kojem više jedinica lokalne samouprave obavljanje jedne ili više komunalnih djelatnosti organizira zajednički.

Odredbom čl. 13. st. 1. Zakona o grobljima (NN, br.19/98, 50/12 i 89/17) propisano je da Uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje.

Rješenje se donosi u upravnom postupku sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku (NN, br. 47/09 i 110/21) i prema Odluci o grobnoj naknadi koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Stranka se može žaliti na doneseno rješenje prema uputi o pravnom lijeku koje svako rješenje mora sadržavati.

Odredbom čl. 10. st. 1. Zakona o grobljima propisano je da grobljem upravlja pravna osoba ili drugi subjekt osnovan prema uvjetima i na način propisan posebnim propisom (uprava groblja). Stavkom 2. istog članka je propisano da upravljanje grobljem razumijeva dodjelu grobnih mjesta, uređenje, održavanje i rekonstrukciju groblja (promjena površine, razmještaj putova i sl.).

Zakon o općem upravnom postupku, propisuje u odredbi čl. 23. da službena osoba u javnopravno tijelu koja vodi postupak ili rješava o upravnim stvarima mora imati odgovarajuću stručnu spremu, potrebno radno iskustvo i položen državni ispit. Ako u javnopravno tijelu nema osobe ovlaštene za rješavanje o upravnoj stvari, rješenje donosi čelnik tijela.

Slijedom svega navedenog, kada su trgovačkom društvu delegirane javne ovlasti, i ono se u obavljanju takvih ovlasti smatra javnopravnim tijelom.

Službena osoba, zaposlenik nadležnog javnopravnog tijela, ovlašten je voditi upravni postupak i/ili rješavati u određenoj upravnoj stvari. U upravnom postupku službena osoba određuje se propisima o ustrojstvu javnopravnog tijela propisivanjem vođenja postupka ili rješavanja u upravnoj stvari u opisu poslova pojedinog radnog mjesta.

Ako općim aktom o ustrojstvu trgovačkog društva nije u opisu poslova određenog radnog mjesta utvrđeno izdavanje rješenja o dodjeli prava korištenja grobnog mjesta kao i rješenje o grobnoj naknadi vođenjem upravnog postupka ta rješenja donosi direktor trgovačkog društva kao čelnik tog javnopravnog tijela te je isti dužan imati i položen državni ispit.

11. Može li se službenik kojem je prestala služba po sili zakona, zbog ne položenog državnog ispita, ponovno prijaviti na natječaj za prijam u upravno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave?

Službenik kojemu je služba prestala po sili zakona može se prijaviti na natječaj u službu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Obrazloženje:

Odredbama čl. 15. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN, broj: 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19) propisane su zapreke za prijam u službu osobe protiv koje se vodi kazneni postupak ili koja je pravomoćno osuđena za točno određena kaznena djela, te su čl. 16. propisane ostale zapreke za prijam u službu i to za osobu kojoj je prestala služba u upravnom tijelu lokalne jedinice zbog teške povrede službene dužnosti u razdoblju od četiri godine od prestanka službe, i kojoj je prestala služba u upravnom tijelu lokalne jedinice zbog toga što nije zadovoljila na probnom radu u razdoblju od četiri godine od prestanka službe.

Nadalje, odredbe čl. 24. st. 2. i 27. st. 2. istog Zakona propisuju obvezne podatke u rješenju o prijmu i rasporedu kandidata primljenog u službu te između ostalog i podatak o položenom državnom ispitu, odnosno, obvezi polaganja državnog ispita propisane razine i rok za polaganje državnog ispita ako ga osoba nije položila.

Slijedom navedenog, Zakonom o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi nije propisana zapreka za prijam u službu osobe koja nema položen državni ispit, te je izričito propisano da se u rješenju o prijmu i rasporedu za primljenog kandidata koji nije položio državni ispit utvrđuje obveza i rok polaganja državnog ispita, stoga ne postoji zapreka da se na natječaj javi i osoba koja nije položila državni ispit.